

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประสิทธิผลในการสื่อสารของ เทศบาลกับประชาชน โดยใช้ การวัดแบบครั้งเดียว (One-shot Descriptive study) ทำการวัดปริมาณการ เปิดรับข่าวสารความรู้ความเข้าใจข้อมูลข่าวสาร และการยอมรับในสื่อที่เทศบาล ใช้ สื่อกับประชาชน ในเขต เทศบาลตำบลกันตัง

2. การกำหนดหน่วยวิจัย การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาประสิทธิผลของการ สื่อสารของ เทศบาลกับประชาชนในท้องถิ่น โดยดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิจัยในลักษณะกรณีศึกษา โดยเลือกศึกษา เฉพาะ เทศบาล ตำบลกันตัง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เป็นหน่วยวิจัยในครั้งนี้

เนื่องด้วยจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งประสงค์ที่จะทำการสำรวจประสิทธิผล ของการสื่อสารของเทศบาลกับประชาชน โดยที่เทศบาลตำบลกันตัง ได้มีการยกฐานะ เป็น เทศบาลมานานกว่าถึงศตวรรษแล้ว คือ ตั้งแต่ เมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2480 เป็น เทศบาลที่มีขนาดเล็ก ปัจจุบันมีพื้นที่ 3.04 ตารางกิโลเมตร จำนวนประชากร ทั้งสิ้น 12,712 คน เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2531 แต่เป็นเทศบาลที่ได้รับรางวัล ดีเด่นในด้านต่าง ๆ หลายรางวัลในแต่ละปี ต่อเนื่องกันมาโดยตลอด ในช่วง 8 ปี ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน

ซึ่งการที่จะบริหารงาน เทศบาลให้ได้ประสมผลสำเร็จด้วยดีมาโดยตลอดนั้น นอกจากผู้บริหารและ เจ้าหน้าที่จะมีความรู้ความสามารถแล้ว ยังจำ เป็นที่จะต้องได้รับ

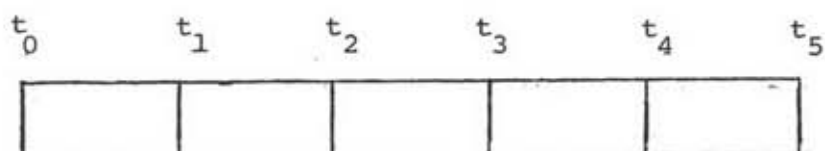
ความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่นด้วย ผู้วิจัยได้เล็งเห็นว่า การร่วมมือระหว่างเทศบาลหรือหน่วยการปกครองท้องถิ่น กับประชาชน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความเข้าใจ และมีความต้องการไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งหมายถึงว่า เทศบาลจำเป็นต้องใช้การสื่อสารกับประชาชนให้ได้ผลดีนั่นเอง และในการสื่อสารนี้ ยังไม่ได้มีการศึกษาถึงประสิทธิผลของสื่อ เหล่านี้มาก่อน ผู้วิจัยจึง เห็นสมควรที่จะศึกษาโดยการสำรวจ ในลักษณะของการศึกษาเฉพาะกรณี (Case study)

3. การกำหนดตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ต้องการทราบถึง ประสิทธิภาพของการสื่อสารของเทศบาลกับประชาชน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดคุณสมบัติของผู้รับการสัมภาษณ์ไว้ว่าจะต้องมีอายุตั้งแต่ 15 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป จากจำนวนของประชากรในเขตเทศบาลด้วยหลักดังทั้งสิ้น 12,712 คน ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 300 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 2.44 ของประชากรทั้งสิ้น

4. วิธีการเลือกตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยความน่าจะเป็น (Probability sampling) ดังนี้คือ

เขตเทศบาลด้วยหลักดัง มีถนนที่สำคัญ 12 สายด้วยกัน ผู้วิจัยจึงอาศัยวิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างในลักษณะการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random Sampling) ได้ถนนที่สำคัญสายหลัก 6 สายด้วยกันคือ ถนนรัชฎา ถนนคลองภาษี ถนนเทศบาลรุ่ง ถนนศรีนครินทร์ ถนนสดลสถานพิทักษ์ และถนนหน้าค่าย จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างประชากรที่จะศึกษาตามที่อยู่อาศัยในเขตถนนดังกล่าวทั้ง 6 สายด้วยการสุ่มตัวอย่างทั่วไป (Simple random Sampling) ในเขตถนนสายละจำนวน 50 ตัวอย่าง

5. การวางแผนงานวิจัย เนื่องด้วยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยจึงได้วางแผนงานวิจัยโดยใช้วิธีการแบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว วัตถุประสงค์เดียว

- t_0 คือ ระยะ เวลาที่เริ่มดำเนินการ
- t_0-t_1 คือ ระยะ เวลาจัดทำโครงร่างงานวิจัย
- t_1-t_2 คือ ระยะ เวลา การสัมภาษณ์ และ เก็บรวบรวมข้อมูล
เกี่ยวกับการสื่อสารของเทศบาล
- t_2-t_3 คือ ระยะ เวลาการ เตรียมแบบสอบถาม
- t_3-t_4 คือ ระยะ เวลาการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน
โดยการสัมภาษณ์ ตามแบบสอบถามที่กำหนด
- t_4-t_5 คือ ระยะ เวลาในการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

สมมติฐาน	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรปฏิบัติการ	ตัวแปรตาม	ตัวแปรปฏิบัติการ
ข้อ 1	สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ	การเปิดรับข่าวสารจากสื่อประเภทต่าง ๆ	การได้ยินเสียงตามสายรถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ วิทยุกระจายเสียง การได้อ่านจดหมาย แผ่นปลิวป้ายประกาศ ได้รู้จากนักเรียน ผสส. อสม. พนักงานเทศบาล
ข้อ 2	สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ	ข้อมูลข่าวสารที่เทศบาลส่งผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทศบาล การสาธารณสุข ชาวชาวบ้าน ศาสนา และความรู้ทั่วไป

สมมติฐาน	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรปฏิบัติการ	ตัวแปรตาม	ตัวแปรปฏิบัติการ
ข้อ 3	การ เปิดรับ ข่าวสารจาก สื่อประ เภท ต่าง ๆ	ได้ร้จากนัก เรียน อสม. ผสส. หน้กงานเทศบาล การไค้ยิน เสียงคامجสาย รถประชาสิ้บพันธ์- เคสิ้ยนที่ วิทยุกระจาย- เสียง การไค้อ่าน- จคทมาย แ่นบลิวิ บ้ายประกาศ	ข้อมูลข่าวสาร ที่เทศบาลส่ง ผ่านสิ้อ- ประ เภทค่างๆ	คความร้คความ เข้ใจ เก้ยวกับ เทศบาล การสาธารณสุข ข่าวชวามัน ศาสนา และคความร้ ท้วไป
ข้อ 4	การ เปิดรับ ข่าวสารจาก สิ้อมวลชน การ เปิดรับ ข่าวสารจาก สิ้อมุคคล	การไค้ยิน เสียงคامجสาย รถประชาสิ้บพันธ์- เคสิ้ยนที่ วิทยุกระจาย- เสียง การไค้อ่าน- จคทมาย แ่นบลิวิ บ้ายประกาศ ได้ร้จากนัก เรียน ผสส. อสม. หน้กงานเทศบาล	ข้อมูลข่าวสาร ที่เทศบาลส่ง ผ่านสิ้อ- ประ เภทค่างๆ	คความร้คความ เข้ใจ เก้ยวกับ เทศบาล สาธารณสุข ข่าวชวามัน ศาสนา และคความร้ท้วไป

7. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมครั้งนี้ คือ ผู้ช่วยวิจัยซึ่งจะทำการสัมภาษณ์ (Interview) ตามแบบสอบถาม และแบบสอบถาม (Questionnaires) ในการทดสอบ เป็นคำถามชุดเดียวกันทั้งสิ้น โดยมีลักษณะดังนี้คือ

- ตอนที่ 1 คำถามที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้รับการสัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 คำถาม เกี่ยวกับการ เปิดรับข่าวสารจากสื่อประเภทต่าง ๆ
- ตอนที่ 3 คำถาม เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่เทศบาลส่งผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ
- ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติความคิดเห็น ที่มีต่อการสื่อสารของเทศบาล

ซึ่งในแบบสอบถามนี้ประกอบด้วย คำถาม ทั้งที่เป็นคำถามปลายปิด (Close-ended questions) โดยใช้ Rating scale และคำถามปลายเปิด (Open-ended questions) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

8. ความ เชื่อถือได้ของ เครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปทดสอบก่อน (pre-test) กับประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 หน่วย กับประชาชนใน เขต เทศบาลเมืองตรัง จังหวัดตรัง ซึ่งมีสภาพความเป็นอยู่ ประเพณี วัฒนธรรมใกล้เคียงกัน เพื่อหาข้อบกพร่อง และแก้ไขแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้ถูกต้อง สมบูรณ์ในการนำไปใช้จริงต่อไป

9. การปฏิบัติ การสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการสอบถามบุคคล จำนวน 300 คน ซึ่งให้ เป็นกลุ่มเป้าหมาย จากประชาชนที่มีภูมิลำเนาในเขต เทศบาล ตำบลกันตัง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เพื่อการวิจัยครั้งนี้

10. ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งสิ้น 6 คน โดยใช้ผู้ช่วยรวบรวมข้อมูลจำนวน 5 คน เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยผู้วิจัยได้ทำการอบรม และชี้แจงแนะนำทำความเข้าใจ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการ เก็บรวบรวมข้อมูล

และรายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

11. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม ที่ได้เตรียมคำถามไว้ (Standardized interview) โดยสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล (Individual interview) ผู้วิจัยได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติไว้ดังนี้คือ

ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล จะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย จำนวน 300 หน่วย ทั้งนี้โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม ที่ได้เตรียมคำถามไว้เรียบร้อยแล้ว ด้วยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล เผอิญหน้ากับผู้ถูกสัมภาษณ์โดยตรง

12. กรรมวิธีทางข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้แล้วมาทำการประมวลผลและวิเคราะห์ด้วย เครื่องสมองกล

13. การวิเคราะห์ข้อมูล แนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลมีหลักเกณฑ์ดังนี้คือ

ก. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis) เป็นการวิเคราะห์โดยใช้ตารางแจกแจงร้อยละ เพื่ออธิบายข้อมูลส่วนบุคคล ในตอนที่ 1 ของแบบสอบถาม

โดยใช้สูตร
$$P = \frac{X}{N} \times 100$$

P	เป็นค่าร้อยละ
X	เป็นจำนวนตัวอย่างค่าตอบนั้น
N	เป็นจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

ข. การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis testing) เพื่อพิสูจน์สมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้

ใช้สถิติไคสแควร์ (χ^2 , Chi-square) ในการหาความแตกต่างของแต่ละกลุ่ม อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพและฐานะทางเศรษฐกิจกับการเปิดรับข่าวสารผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ และระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อพิสูจน์สมมติฐานที่ 1 และ 2

$$\text{โดยใช้สูตร } \chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

$$\text{โดยมีชั้นของความ เป็นอิสระ } df = (r-1)(c-1)$$

เมื่อกำหนดให้ χ แทนค่าไคสแควร์ ซึ่งมีการแจกแจงแบบไคสแควร์

O_{ij} แทนความถี่ที่ได้จากการสังเกตแถวที่ i สดมภ์ที่ j

E_{ij} แทนความถี่ที่คาดหวังแถวที่ i สดมภ์ที่ j

r แทนจำนวนแถว

c แทนจำนวนสดมภ์

ใช้สถิติเพียร์สัน โปรดัก โมเมนต์ (r , Pearson's product moment correlation coefficient) ในการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประเภทต่าง ๆ กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เทศบาลส่งผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อพิสูจน์สมมติฐานที่ 3 และ 4

$$\text{โดยใช้สูตร } r = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r เป็นสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y

$\sum X$ เป็นผลรวมที่วัดได้จากตัวแปร X

ΣY	เป็นผลรวมที่วัดได้จากตัวแปร Y
ΣXY	เป็นผลคูณของผลรวมระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y
ΣX^2	เป็นผลรวมกำลังสองของข้อมูลจากตัวแปร
ΣY^2	เป็นผลรวมกำลังสองของข้อมูลจากตัวแปร
N	คือ จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย